

LAUDACJA

Szanowny, Drogi Panie Profesorze!
Szanowni Koledzy!

Przypadł mi w udziale wielki zaszczyt, a równocześnie przyjemność, przedstawienia Państwu sylwetki Pana Profesora Andrzeja Kisiela, któremu Zarząd Polskiego Towarzystwa Promieniowania Synchrotronowego postanowił przyznać tytuł Honorowego Członka. Większość z nas tu obecnych doskonale zna działalność naukową i organizatorską Pana Profesora, ale pozwolę sobie w skrócie przypomnieć niektóre aspekty jego działalności, jako że był przez 31 lat moim przełożonym, opiekunem naukowym i mogę chyba powiedzieć drogi Andrzeju także przyjacielem.

Prof. A. Kisiel studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1948-52 na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, specjalizując się w zakresie fizyki i uzyskał stopień magistra filozofii. Stąd być może jego filozoficzne podejście do życia. W styczniu 1953 roku został zatrudniony w Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie pracował nieprzerwanie, zdobywając kolejne tytuły naukowe i obejmując różne stanowiska, aż do 2002 roku. Pracę doktorską robił pod kierownictwem prof. H. Niewodniczańskiego w dziedzinie spektroskopii widm atomowych. Niedługo potem nieco zmienił swoje zainteresowania naukowe i zajął się spektroskopią ciała stałego, a w szczególności półprzewodników. Tematyka pracy habilitacyjnej (1972 r.) dotyczyła badań widm odbicia światła dla półprzewodników grupy II-VI i ich roztworów stałych i wymagała samodzielnego zbudowania nowej, bardzo nowoczesnej w tym czasie aparatury badawczej. Powstała Pracownia Optyki Półprzewodników, w której miałam przyjemność być pierwszym współpracownikiem Pana Profesora. Już po 2 latach Pracownia liczyła ośmiu pracowników naukowych, z których większość wykonała prace magisterskie pod kierownictwem prof. A. Kisiela. Prof. Andrzej Kisiel, jako pierwszy w Instytucie Fizyki UJ rozpoczął badania w ramach tzw. problemów węzłowych, a mając unikalną aparaturę nawiązał szeroką współpracę z wieloma ośrodkami naukowymi. Wymieniając najważniejsze: z Instytutem Fizyki PAN (z p. prof. prof. W. Giriatem, J. Mycielskim, A. Wardzyńskim), z prof. J. Żmiją z WAT-u, z dr S. Ignatowiczem z ITE, z prof. L. Żdanowiczem z IF PAN w Zabrze, z prof. J. Pawlikowskim z Politechniki Wrocławskiej i wielu innymi. Wszystkich trudno wymienić. Równocześnie ze

współpracą z wieloma ośrodkami krajowymi, rozpoczęła się współpraca z ośrodkami zagranicznymi. W 1970 roku prof. A. Kisiel był na stypendium naukowym w Uniwersytecie „La Sapienza” w Rzymie i rozpoczął prace z wykorzystaniem promieniowania synchrotronowego, a od 1974 roku nawiązał stałą współpracę z grupą PULS w Istituto Nazionale di Fisica Nucleare we Frascati koło Rzymu, gdzie wtedy działał synchrotron ADONE. Tak więc rozszerzył się zakres pomiarów optycznych do 30 eV i zaczęły się kolejno badania struktury lokalnej metodą EXAFS i struktury elektronowej metodą XANES dla związków półprzewodnikowych. Oprócz prac doświadczalnych prowadzone były obliczenia teoretyczne struktury pasmowej mieszanych związków półprzewodnikowych, co pozwoliło na bardziej kompleksowe opracowania.

Tak więc prof. A. Kisiel był pierwszą osobą w Instytucie Fizyki UJ, która prowadziła badania naukowe z wykorzystaniem promieniowania synchrotronowego. W badania te wprowadzał po kolei swoich współpracowników z Pracowni Optyki Półprzewodników, a potem z całego Zakładu Fizyki Ogólnej, którego kierownikiem został w 1973 roku. Większość badań została przeprowadzona na synchrotronie ADONE we Frascati, ale były też pomiary w Trieście i Berlinie, a prof. Andrzej Kisiel do tej pory czynnie uczestniczy w pomiarach na nowym synchrotronie Daphne we Frascati. Pobyty w Rzymie miały dla nas, jego współpracowników, wielorakie korzyści. Oprócz fizyki Profesor pasjonuje się historią i sztuką i oczywiście świetnie zna Rzym i jego zabytki. Był więc kopalnią wiedzy, pokazując nam różne ciekawe miejsca, o których nie można było przeczytać w najlepszych przewodnikach.

Prof. Andrzej Kisiel bardzo ceni sobie wartości „rodzinne”. Sam posiada troje dzieci i obecnie siedmioro wnucząt i zawsze nam powtarzał, że praca jest bardzo ważna, ale są też inne ważne rzeczy, o których nie można zapominać. W związku z tym zawsze interesował się naszym życiem prywatnym i w nim uczestniczył. W naszym zespole panowała prawdziwie rodzinna atmosfera: my wiedzieliśmy o problemach szefa, a on o naszych i staraliśmy się sobie nawzajem pomagać.

Prof. Andrzej Kisiel w okresie swojej długoletniej pracy opublikował ponad 150 prac naukowych, był opiekunem kilkudziesięciu magistrantów, wypromował ponad dwudziestu doktorów, których wielu pracuje teraz w różnych miejscach kuli ziemskiej. Za swoją pracę naukową otrzymał wiele nagród, tak indywidualnych, jak i zespołowych. Poza tym posiada wiele odznaczeń: medal Komisji Edukacji Narodowej, Złoty Krzyż Zasługi oraz Krzyże Kawalerski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Na zakończenie należy jeszcze wspomnieć, że PTPS istniało dzięki inicjatywie Pana Prof. Andrzeja Kisiela. W 1991 roku zostało zorganizowane I Krajowe Sympozjum Użytkowników Promieniowania Synchrotronowego i powstał komitet założycielski Towarzystwa, którego później pierwszym prezesem był Andrzej Kisiel. I tak wszystko się zaczęło.

*Marta Zimnal-Starnawska
Instytut Fizyki UJ*